

4. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І. А. Дмитрієв, І. М. Кирчата, О. М. Шершенюк. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 340 с.

5. Стратегія підприємства: конспект лекцій / укладачі: І. Б. Дегтярьова, М. О. Харченко. Суми : Сумський державний університет, 2016. – 80 с.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

С. М. ГАЙДЕНКО, канд. екон. наук, доц.

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Nosamariia@gmail.com, gayd1981@gmail.com

М. І. ДМИТРИКОВА, студент 2 курсу

Методологія аналізу підприємницької та фінансово-господарської діяльності підприємств є невід'ємною теоретичною основою економічних досліджень провідних економічних науковців. Активні зміни в сучасній ринковій економіці формують необхідність у постійному удосконаленні методології аналізу підприємницької та фінансово-господарської діяльності підприємств у різних галузях. Ідуть пошуки способів підвищення ефективності діяльності підприємства з урахуванням активно розвиваючого конкурентного середовища, проводиться діагностика існуючих проблем на підприємстві, проводиться оцінка фінансових ризиків, аналіз фінансових потоків, планів розвитку тощо. Можна зробити висновок, що коректна методологія аналізу, а також сучасні тренди у інструментарії, який застосовується суттєво впливають на ефективність підприємницької та фінансово-господарської діяльності сучасного підприємства, а формування концепції підприємницької та фінансово-господарської діяльності підприємств є важливим кроком у розвитку сучасного економічного знання [4].

Фінансовий стан підприємств залежить від результатів його виробничої, підприємницької та фінансової діяльності. Якщо виробничі та фінансові плани успішно виконуються, то це позитивно впливає на фінансовий стан підприємств, і, навпаки, в результаті невиконання плану з виробництва та реалізації продукції відбувається зростання собівартості, знижується виручка та сума прибутку, отже, погіршується фінансовий стан підприємства, його платоспроможність й кредитоздатність. Зазначимо, що

методика фінансового аналізу складається з наступних взаємозалежних блоків: I) аналіз фінансових результатів діяльності підприємства; II) аналіз фінансового стану; III) аналіз ефективності підприємницької та фінансово-господарської діяльності. Істотну роль у системі аналізу підприємницької та фінансово-господарської діяльності підприємства відіграє комплексність. Ефективність комплексної системи аналізу полягає в отриманні результатів, які включають всебічний аналіз діяльності підприємства, що дозволяє приймати важливі стратегічні рішення. Також необхідною умовою комплексності аналізу є використання в ньому єдиної мети, яка дозволяє об'єднати окремі напрямки аналізу, показники та чинники виробництва в єдину систему. Методологія економічного аналізу складається з методу, як загального підходу до досліджень й конкретної методики, як сукупності спеціальних прийомів, які застосовуються для обробки та аналізу економічної інформації. Метод економічного аналізу виходить з діалектики. Особливостями методу економічного аналізу є використання системи показників і чинників підприємницької та господарської діяльності, вибір вимірників й оцінки в залежності від особливостей аналізованих явищ, вивчення причин зміни показників і виявлення впливу чинників на результативний показник з використанням прийомів математики, статистики та господарського обліку [5].

Виділимо основні групи методів аналізу та діагностики підприємницької та фінансово-господарської діяльності будівельних підприємств, які для наочності представимо у вигляді наступної блок-схеми (див. рис. 1) [1, 3, 6].

У процесі оцінки кредитоздатності будівельних підприємств застосовуються кілька груп методів, але окремо варто звернути увагу на традиційні, неформалізовані методи та логічне моделювання. У процесі розробки комплексної системи аналізу, з нашої точки зору, необхідно також активно використовувати рейтингові та експертні методи.

Далі зазначимо, що у вигляді наступної блок-схеми (див. рис. 2) представимо один з основних варіантів структурування економічного аналізу, при цьому варто звернути свою увагу на місце оцінки кредитоздатності й аналізу підприємницької та фінансово-господарської діяльності у загальній структурі. Економічний аналіз, як наука представляє собою систему спеціальних знань, які базуються на законах розвитку та функціонування систем і спрямованих на пізнання методології оцінки, діагностики та прогнозування підприємницької та фінансово-господарської

діяльності підприємства. Під предметом економічного аналізу розуміються господарські процеси підприємств, їх соціально-економічна ефективність й кінцеві фінансові результати діяльності, які формуються під впливом об'єктивних й суб'єктивних чинників, які знаходять відображення через систему економічної інформації. Сукупність прийомів і способів, які застосовуються щодо підприємницьких і господарських процесів складають методику економічного аналізу [3].

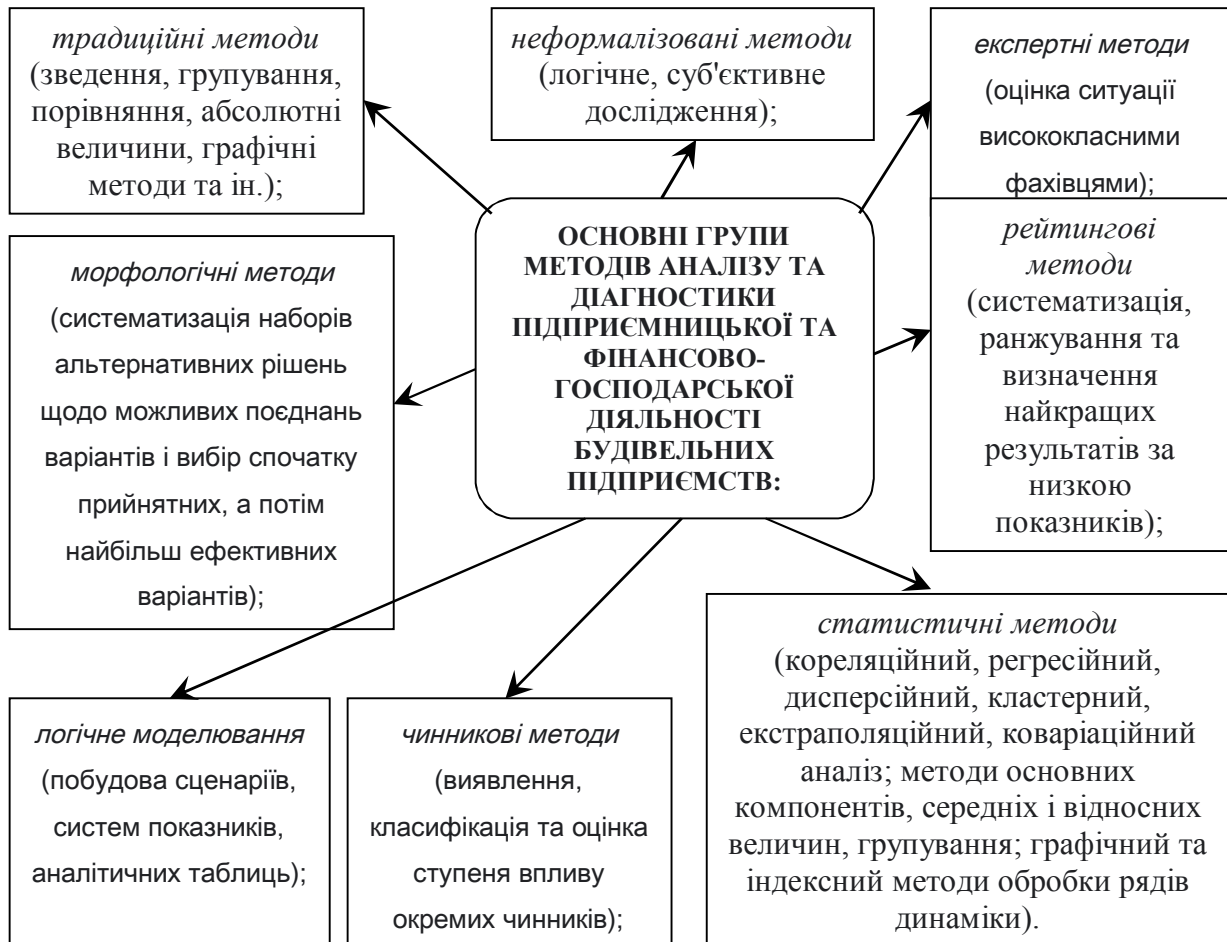

Рисунок 1 - Блок-схема «основні групи методів аналізу та діагностики підприємницької та фінансово-господарської діяльності будівельних підприємств»

Основний науковий підхід до структурування аналітичних процедур на рівні підприємств, частково описаний вище, який був запропонований українською школою аналітиків (див. рис. 3) [1, 3].

Даний підхід базується на англо-американській методології бухгалтерського обліку, яка має на увазі його поділ на управлінський та фінансовий обліки.

На наш погляд процедури, які представлені на рис. 3 у рамках аналізу

підприємницької та господарської діяльності представляють собою невід'ємну частину аналізу кредитоздатності будівельного підприємства в банках.

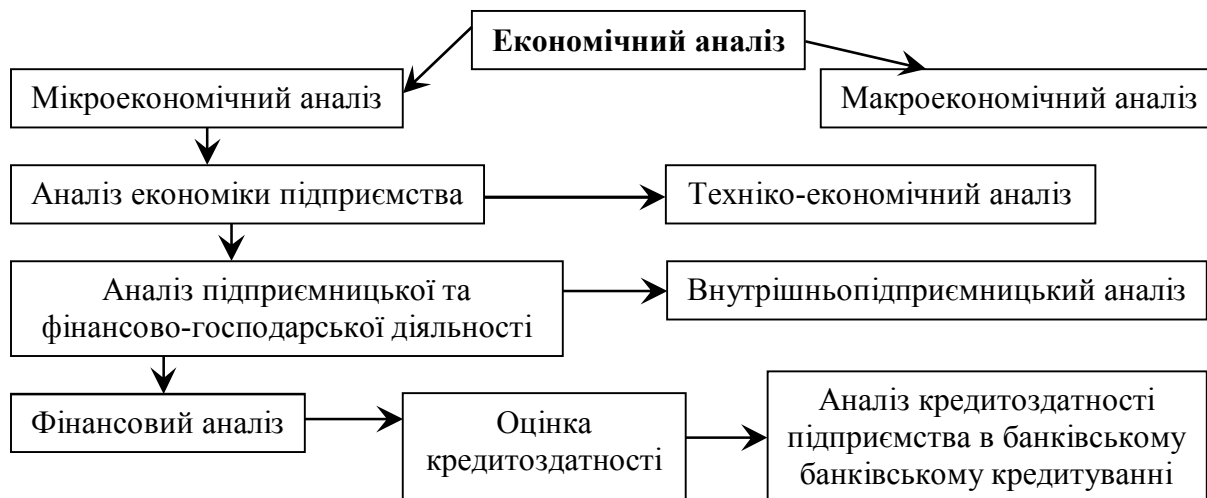

Рисунок 2 - Блок-схема «місце аналізу кредитоздатності в економічному аналізі»

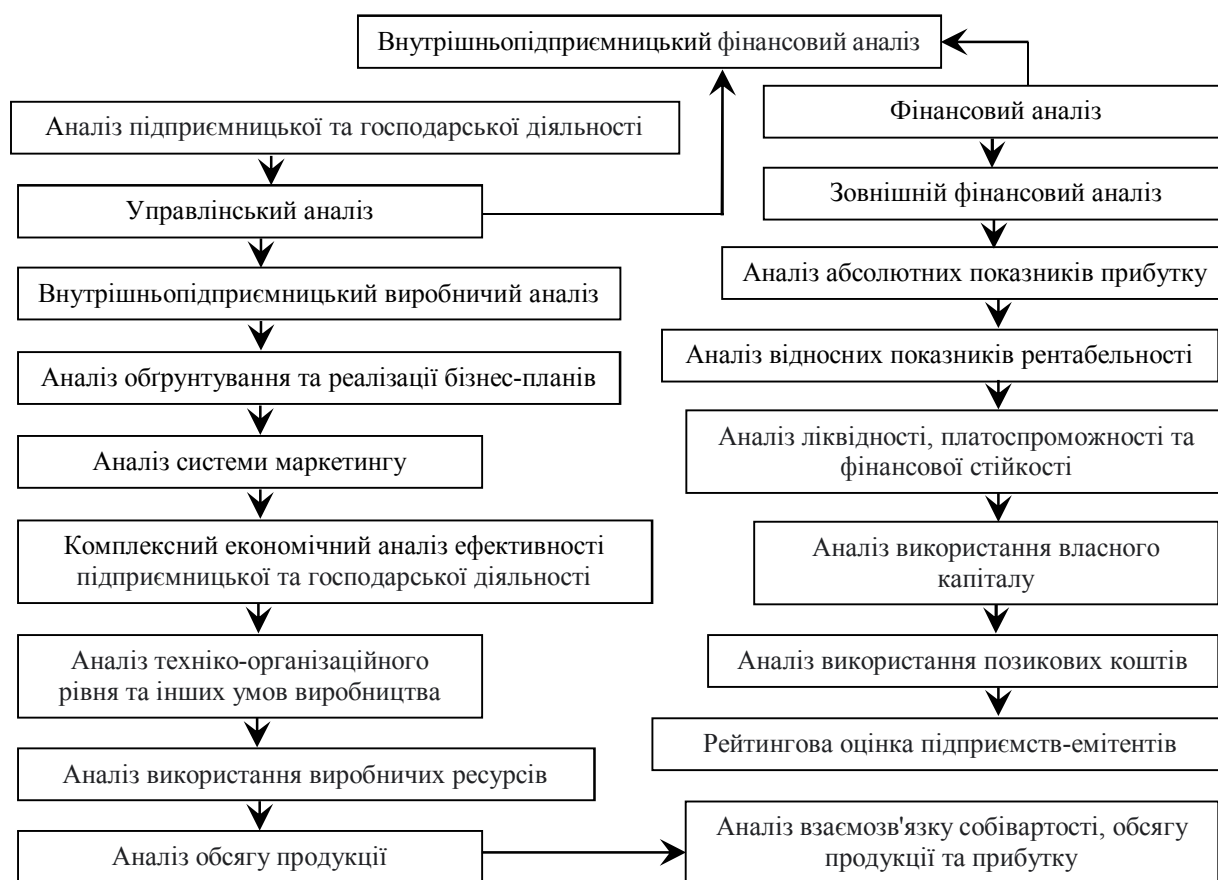

Рисунок 3 - Блок-схема «аналіз підприємницької та господарської діяльності будівельного підприємства»

У процесі формування бази методології аналізу підприємницької та фінансово-господарської діяльності будівельного підприємства доречно дотримуватися основних складових аналізу, які були сформульовані українською школою [1, 2, 3].

Таким чином, наголосимо, що з точки зору використовуваного інструментарію, оцінюваних показників оцінка кредитоздатності позичальника може бути визначена, як підсистема аналізу підприємницької та фінансово-господарської діяльності будівельного підприємства.

З позиції різних науковців інструментарій аналізу кредитоздатності варто виділяти окремо, у вигляді індивідуальних цілей аналізу, галузі застосування, але в процесі оцінки кредитоздатності інструментарій може бути поєднаний або доповнений методологією аналізу підприємницької та фінансово-господарської діяльності будівельного підприємства.

Список використаних джерел:

1. Адлер О. О. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / О. О. Адлер, О. Й. Лесько. – В. : ВНТУ, 2019. – 115 с.
2. Багацька К. В., Говорушко Т. А., Шеремет О. О. Фінансовий аналіз : підручник. – К., 2014. – 320 с.
3. Кулик А. В. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. / А. В. Кулик. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. – 452 с.
4. Парасій-Вергуненко І. М. Аналіз господарської діяльності [Електронний ресурс] : підручник / І. М. Парасій-Вергуненко ; за ред. Л. М. Кіндрацької. – К. : КНЕУ, 2016. – 629 с.
5. Старинець О. Г. Методи фінансового аналізу діяльності підприємств у системі антикризового управління. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 17, частина 2. 2018. – С. 87-91.
6. Фінансовий аналіз : навч. посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. – Т. : ТНЕУ, 2016. – 304 с.